Proletari din toate țările uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VII nr. 72 (528) * mierc. 5 sept. 1956 * 4 pag. 15 bani

DIN ZORI PÎNĂ-N SEARĂ

Fiecare stradă își are o viață a ei proprie. Se scoală în zori, ferestrele caselor se deschid larg, îi dau „bună dimineața", apoi porțile se izbesc cu un zgomot ușor și oamenii harnici pornesc la treabă. Curînd, gospodinele încep dereticatul. Aprozarul, chioșcul cu pîine, alimentara, își așteaptă clienții.

Și copiii s-au trezit din somn și-și încep ocupațiile, fiecare după cum îi e felul. Să mergem, prieteni, pe una din străzile Capitalei noastre și să vedem ce treburi au copiii în dimineața asta. Să ne oprim pe strada Mihail Eminescu și prin împrejurimile ei.

E bun pepenele?

Florian și Ion sînt frați. Nu s-ar putea spune că în toate se potrivesc. Adeseori sînt gata să se ia la harță din te miri ce. Dar în dimineața aceasta — priviți-i! — se înțeleg ca frații... Au ales amîndoi pepenele și-au pornit-o spre casă. Dar Florian nu mai are răbdare.

— Să vedem, e bun, Ioane?

Ion și-a privit fratele, a prins pepenele între mîini. O apăsare scurtă și Florian poate zări miezul roșu, purpuriu, brăzdat de mici sîmburi negri.

— Hm, nu știu eu ce să aleg?...

Și băieții o pornesc din nou spre casă.

O cunoașteți pe Marioara Roșu?

In calea ne-a eșit Marioara. O cunoașteți? E o fetiță cu cozi grele, castanii, lăsate pe spate, cu bluza albă, bine netezită. Are în mînă un coș și în coș mîncare. Dar ea nu-i Scufița Roșie și nu merge la bunica.

— Unde mergi, Marioara?

Fetița ne privește cu ochi mari și cu un zîmbet nu prea vesel. Intr-adevăr, Marioara e necăjită. Mama ei este bolnavă la spital. Treburile gospodăriei fiica le duce acum. S-a sculat de dimineață, a făcut curat, a pregătit mîncare pentru mama. Totul trebuie făcut bine și repede, ca să nu întîrzie tata de la lucru. Și doar Marioara nu este decît o mică gospodină. E elevă în clasa a VII-a, la Școala nr. 19.

— Nu fi supărată, Marioara, mama are îngrijire bună. In curînd se va însănătoși și va veni acasă

Pentru ciorba de pește

Mama Constanței Trenoiu a pus de dimineață ciorba la foc. A curățat peștele, morcovii, ceapa, tot ce trebuia ca ciorba să fie gustoasă. Lipsește ceva. A uitat să cumpere roșii.

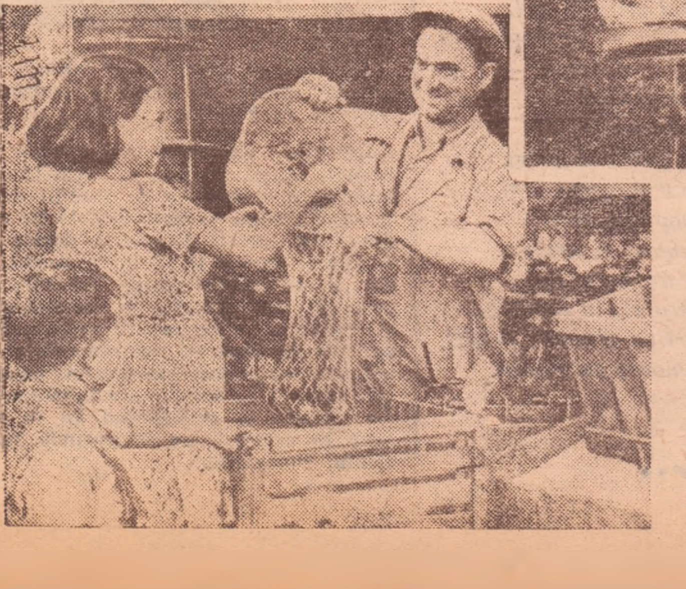
— Constanța, mamă, ia dă fuga pînă la Aprozar și ia un kilogram de roșii.

Constanța nu se lasă rugată, deși ar prefera să-și continue jocul cu surioara ei mai mică. Vînzătorul de la Aprozar o cunoaște pe fetiță și o privește cu drag. Intotdeauna ea își așteaptă cuviincios rîndul, are bani pregătiți și știe ce vrea.

...Constanța s-a întors repede acasă, nerăbdătoare să-și înceapă jocul. Dar abia a pus plasa pe masă, și mama o strigă din nou:

— Constanța, mamă, am uitat să-ți spun de pîine! Mergi fetița mamii și cumpără și pîine...

Și Constanța pleacă din nou. E sigură că după această cumpărătură se va juca într-adevăr nestingherită. Dar parcă mai poți să știi? Au ce au mamele că mai în fiece dimineață „uită" cîte ceva de cumpărat, de care-și aduc aminte tocmai cînd ți-e lumea mai dragă.

Ca-n basme

...Și, întocmai ca în basme, la un semn al zînei totul se opri în loc: și mașini, și motociclete, și autobuze, și tramvaie. Acum poți trece fără grijă drumul. In basme nimeni nu calcă dreapta poruncă a zînei, dar aici, la colț de stradă, se mai întîmplă și altfel. Și milițiana Stanciu Dumitra, de la intersecția Dorobanți-Mihail Eminescu, ne povestește că uneori copiii îi dau de furcă.

— ...Uite, chiar mai adineauri un băiat trecu în grabă cu bicicleta, deși semnul roșu îi indica să aștepte. Și cîți neastîmpărați nu trec drumul fără să țină seama de semnalul meu!

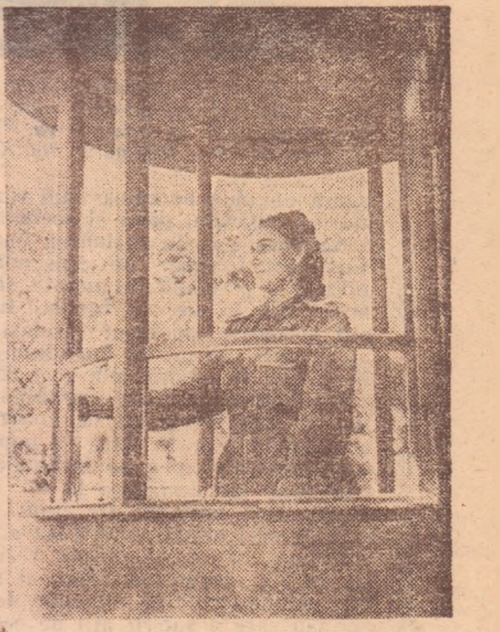
— Pe unii îi iau chiar la muștruluială, dar vă spun că în sinea mea sînt bucuroasă că pînă acum n-am avut nici un accident.

La librărie

Ne apropiem de „Librăria copiilor" din bulevardul Magheru. Forfota de acolo ne vestește că începutul școlii e pe aci, pe aproape.

Valeriu Diaconescu din strada Jules Michelet îndeasă cărțile cumpărate într-un ghiozdan mare. Dar ciudat, de ce o fi avînd oare Valeriu nevoie de cîte două manuale de același fel?

— Am luat și pentru fratele meu geamăn, ne lămurește repede Valeriu.

Un băiat superstițios

După amiază. Pe străzi e o arșiță cumplită, dar aci, în parcul Ioanid, sub acoperișul crengilor, e umbră plăcută.

Un cățel neastîmpărat aleargă de colo, colo, latră vesel

— Michi, astîmpără-te, vino încoace!

Dar Michi se face că nu aude. Fotoreporterul se apropie încet și, țac-!

— Ce-ați făcut? se aude un glas îngrijorat și lîngă noi își face deodată apariția un băiat nu prea înalt la stat, cu pielea arsă de soare.

— Nimic! L-am fotografiat.

— Vai, o să moară cîinele! Nu știți că nu-i bine să fotografiezi cîinele? Un prieten de-al tatii a pățit-o. Era într-o excursie, i-au fotografiat cîinele și chiar a doua zi cîinele a căzut în prăpastie și a murit. Vai, vai, ce i-ați făcut lui Michi?

Și Laurențiu Nicolaie (așa-l chema pe băiat) era gata să înceapă a-și jeli cîinele care nu părea să aibă de gînd a muri.

Ce să-i fi răspuns? Ne-am așezat pe bancă și am schimbat vorba. Din una, din alta, am aflat că Laurențiu a trecut în clasa a V-a, învață foarte bine și e un pasionat constructor de „nave". Cunoaște principiile motoarelor și, ce mai vorbă, îi place știința și tehnica, după cum ne-a mărturisit. Știe că nimic nu se poate întîmpla fără o cauză precisă.

— Atunci cum poți tu crede, Laurențiu, că o simplă fotografiere poate aduce moartea unui cîine?

Laurențiu tace.

— Bine, i-am spus noi. Facem o prinsoare. Venim peste două zile și ne întîlnim din nou aici. Dacă Michi mai e în viață, tu renunți să mai crezi în asemenea nimicuri.

...Ne-am întîlnit peste două zile. Michi era tot atît de vesel și neastîmpărat, cu ochi tot atît de lucioși, așa cum l-am cunoscut prima dată. Am cîștigat prinsoarea.

— Ei, ce mai ai de spus, Laurențiu?

Pe o bancă

...„Valul m-a ridicat și nici n-am prins de veste cînd hop, înapoi în jos..." Și Luminița povestește mai departe prietenelor ei cît e de frumoasă marea. Acolo și-a petrecut ea vacanța.

*

Incet, seara se strecoară pe străzi. Pe cer se aprind în licăriri albăstrui stele, apare un colț de lună. Jos răsar luminile puternice ale becurilor electrice. Dintr-o curte se mai aud glasuri de copii. Meciul de fotbal n-a luat sfîrșit. Dar ce să-i faci! Portarul, un băiat bondoc, abia mai poate apăra. Oricum, meciul a durat toată după amiaza.

...Noapte. La ferestre... s-au tras obloanele. Strada se gătește de culcare. Copiii, la fel. Noapte bună, prieteni!

Pagină redactată de:
B. CARAGIALE și V. BIRGAOANU
Foto: GR. PREPELIȚĂ

Popoarele nu îngăduie!

Cu citeva zile în urmă, stîrnind uimirea şi mînia a milioane de oameni, o veste s-a împrăştiat pe tot globul: Partidul Comunist din Germania apuseană a fost scos în afara legii. Mijlocul întrebuinţat de guvernanţii occidentali e cunoscut şi obişnuit în ţările capitaliste. Partidului Comunist i s-a adus învinuirea că activează împotriva constituţiei. A fost înscenat un proces şi judecătorii, slugi supuse ale guvernului de tip fascist, au dat sentinţa de interzicere a partidului. Activitatea Partidului Comunist, pe care conducătorii Germaniei occidentale o numesc „anticonstituţională" ştie toată lumea ce înseamnă: Partidul Comunist stă în fruntea luptei muncitorilor vest-germani pentru o viaţă mai bună, împotriva mizeriei şi somajului, împotriva remilitarizării şi a pregătirilor de război

Ştirea interzicerii Partidului Comunist German, singurul partid din Germania occidentală care apără cu adevărat drepturile oamenilor simpli, a stîrnit mînia şi protestul nu numai a muncitorilor germani, dar a tuturor oamenilor cinstiţi din lume, indiferent de convingerile lor politice. Nu este pentru nimeni un secret că, în spatele acestei măsuri, se ascunde mîna de atîtea ori pătată de sînge a cercurilor războinice din apus. Acestea urmăresc să gîtuie şi ultimele rămăşiţe de libertăţi cetăţeneşti ale oamenilor muncii din Germania occidentală să reinstaureze fascismul şi să-i împingă din nou pe calea unui război criminal împotriva lagărului păcii şi socialismului.

Peste 30.000 de oameni ai muncii din oraşul Iaşi şi-au exprimat cu prilejul unui miting de protest indignarea faţă de interzicerea Partidului Comunist German de către tribunalul din Karlsruhe.

Acţiunea aceasta ruşinoasă împotriva Partidului Comunist German nu este nouă. Ea aminteşte tuturor o perioadă întunecată şi grea a istoriei: anul 1933. In acel an, fasciştii lui Hitler, abia veniţi la putere, au făcut acelaşi lucru ca astăzi: au înscenat un proces Partidului Comunist şi l-au ilegalizat. De atunci, din acel an, Hitler, sub privirile binevoitoare ale capitaliştilor apuseni, şi-a început activitatea lui de fascizare, de pregătire a războiului, de înrobire a popoarelor. Cercurile războinice din apus îşi închipuie că şi astăzi lucrurile se vor desfăşura la fel. In orbirea lor, se înşeală însă amarnic. De atunci, din 1933, istoria a făcut paşi uriaşi, omenirea a trecut prin prefaceri mari. In faţa uneltirilor războinice stă astăzi, ca un zid, neclintitul front al partizanilor păcii, care numără sute de milioane de oameni. Poporul german care a suferit atît de pe urma războiului, întreaga omenire progresistă, nu vor îngădui imperialiştilor şi fasciştilor să-şi pună în aplicare planurile mîrşave.

In patria noastră, ca şi în alte ţări, au loc nenumărate mitinguri în care oamenii muncii protestează cu indignare contra sentinţei dată de tribunalul fascist.

Din toate colţurile lumii, sosesc în Germania occidentală scrisori de protest împotriva interzicerii Partidului Comunist. Şi cei care, sfidînd şi călcînd în picioare libertatea, drepturile omului, au luat această măsură, vor trebui să înţeleagă că vremea samavolniciilor nepedepsite a apus pentru totdeauna.

Magda

Cam cu vreo lună în urmă, într-o dimineaţă, pe cînd tabăra orăşenească din Lupeni abia îşi deschisese porţile, se văzu apropiindu-se de curtea şcolii elementare maghiare, unde tabăra îşi avea sediul, un nod de fată de vreo 10-11 ani, mică şi sfioasă, cu ochii mari, negri, larg deschişi şi parcă într-o veşnică mirare. Auzind glasul cîtorva băieţi care băteau mingea în jurul catargului cu steagul fluturînd în vînt, noua venită s-a oprit un pic, potrivindu-şi cu dosul mîinii un zuluf negru şi neascultător, care îi cădea mereu pe frunte. Apoi a intrat cu paşi mărunţi în curte.

La început rămase descumpănită, văzînd că băieţii n-o bagă în seamă, apoi se apropie de ei şi-i salută cu voce înceată. Aceştia, probabil, neauzind-o, nu-i răspunseră, şi-şi continuară joaca. Doar o clipă unul cu părul zbîrlit, cam de-o seamă cu ea, cînd o zări, aşezîndu-se liniştită pe o bancă de lîngă zidul şcolii, scoase o exclamaţie mai mult ca pentru el:

— Ia te uită! — ceea ce însemna: „Dar tu de unde-ai mai răsărit? Cine eşti?"

Ea nu răspunse nimic, urmărind lupta băieţilor pentru minge, fără să-şi părăsească însă expresia aceea de veşnică mirare care-i stăruia în ochi; se simţea singură şi părăsită ca un pui de cuc.

Poate ar fi stat mult aşa acolo, nebăgată în seamă, dacă n-ar fi intrat chiar atunci pe poartă doi băieţi cam de aceeaşi mărime, unul bălai şi celălalt negricios, care semănau cu toate acestea leit la chip, făcîndu-te să înţelegi că sînt fraţi.

— Ei, lume nouă, lume nouă! — făcu cu voce îngroşată cel bălai şi se apropie de fată cu paşi legănaţi „ca minerii", întinzîndu-i mîna:

— Eu sînt Georgică! Tu?!

— Gaal Magdalena sau... Magduş, cum vreţi! — făcu ea bucuroasă.

— E în regulă! Noi o să-ţi spunem Magduş, spuse şi cel negricios, prezentîndu-se scurt: „Mircea!" Apoi rar, parcă şi-ar fi cîntărit cuvintele:

— De la ce şcoală eşti?

— Eu?! — se fîstîci un moment Magduş, nu sînt de aici, am venit de la Tg. Mureş... Adică nu eu... părinţii... Tata lucrează la mină...

— E-n regulă. Inseamnă că la anul rămîi în Lupeni, la şcoală — spuse Georgică bălaiul.

— Da!

— Bine... Caută să vii la şcoala noastră... Avem aici nişte profesori faini! Apoi, brusc: „Ştii şah?"

— Nu...

— Nu-i nimic, o să te învăţăm noi, sări s-o liniştească Mircea, văzînd-o cum se întunecă la faţă. Noi o să-ţi fim prieteni dacă vrei...

Intre timp, băieţii ceilalţi lăsară mingea şi-o înconjurară curioşi. Se arătau şi ei bucuroşi de venirea noii lor tovarăşe. Deşi mai înainte păruseră ursuzi, acum toţi căutau să-i fie într-un fel de folos, pentru ca ea să nu se simtă singură:

— Să vezi că o să-ţi placă la noi în tabără...

— N-o să te plictiseşti.

— Azi avem program la cercurile ştiinţifice...

Din dimineaţa aceea a trecut vreme destulă. Acum Magduş nu mai intră cu paşi înceţi şi nehotărîţi în curtea taberei. Intră bucuroasă şi nerăbdătoare. Acum ştie să joace şi şah, punîndu-l de multe ori în încurcătură chiar pe cei doi fraţi, care i-au fost profesori. Cele două fete pe care le cunoscuse în dimineaţa sosirii în tabără i-au devenit bune prietene. Ele au învăţat-o să înoate la Jiu, a fost cu ele după afine, după zmeură şi-n toate excursiile organizate de tabără.

Zilele acestea, cei doi fraţi, Georgică şi Mircea, împreună cu prietenele ei Marioara şi Ildico, i-au făcut o surpriză. Au luat-o de mînă, intrînd chiar în clădirea şcolii unde se află tabăra şi au dus-o în cea mai frumoasă clasă, care strălucea de curăţenie. Pereţii erau împodobiţi cu tot felul de planşe, iar deasupra ferestrelor doi cocoşi de munte împăiaţi o priveau miraţi; parcă erau vii şi parcă-i spuneau:

— Bine-ai venit la noi, Magduş!

Prietenii au dus-o în banca întîi şi, după ce-au invitat-o să stea jos, au întrebat-o:

— Iţi place aici?

— Da! răspunse bucuroasă fetiţa.

Şi la vorbele acestea Magduş n-a mai zis nimic, numai ochii i s-au făcut mai mari, învăluind cu o privire caldă pe noii ei prieteni.

Irimie STRAUŢ

In vizită la prietena căprioară...

NOUTAŢI TEHNICE

Tractorul-gigant

In uzina de tractoare din Celeabinsk a fost construit un tractor experimental de dimensiuni neobişnuite. El este

aproape de două ori mai mare ca tractoarele construite pînă acum în serie şi are 250 HP. Noul tractor poate fi folosit în industria forestieră, în agricultură şi în special la construirea marilor centrale electrice din Siberia, unde vor trebui să se scoată milioane de metri cubi de pămînt.

Tractorul este prevăzut cu un dispozitiv special de încălzire, care permite pornirea normală a motorului chiar la —50°. Noul tractor poate fi de asemeni folosit ca centrală electrică mobilă. Capacitatea ei — de 60 kilowaţi — este suficientă pentru a pune în funcţie agregatele S.M.T.-ului sau ca să lumineze un sat mic.

In acest tractor s-au făcut multe lucruri şi pentru confortul tractoristului. Astfel, el se va simţi bine atît iarna, cît şi vara, fiindcă între pereţii cabinei există un material de izolaţie termică. Iarna, cabina este încălzită electric, iar în timpul verii în ea funcţionează ventilatoare.

O uzină de buzunar

In uzina experimentală a întreprinderii naţionale „Krizik" din Praga, a fost construită de curînd o mică centrală electrică transportabilă, pe care constructorii ei au denumit-o „Uzina de buzunar". La baza acestei construcţii stau un agregat benzino-electric şi un transformator. Mica centrală electrică este prevăzută cu un motor cu explozie în 2 timpi cu răcire cu aer, cu capacitate cilindrică de 20 cmc şi o putere de 1/3 HP, la 6000 turaţii pe minut. Rezervorul de carburanţi, cu o capacitate de 2,5 litri de benzină, poate alimenta motorul timp de 9 ore. Centrala electrică de buzunar are o capacitate de 130 Waţi şi furnizează curent alternativ de 22 Waţi la 100 de frecvenţe-secundă.

In foto: *Un tehnician al întreprinderii „Krizik" poartă cu uşurinţă centrala electrică de buzunar.*

Centrala electrică de buzunar s-a dovedit foarte practică cu prilejul unor experienţe întreprinse în condiţii anevoioase. Ea poate fi întrebuinţată în cazul diferitelor lucrări de scurtă durată în domeniul agricol şi silvic, în munca serviciilor de salvare alpină, în munca de cercetări meteorologice şi geologice.

Printre cei care se interesează îndeosebi de folosirea ei, se numără şi cunoscuţii exploratori cehoslovaci, inginerii Hanzelka şi Zikmund, care intenţionează s-o anexeze la automobilul lor în călătoria ce urmează s-o întreprindă în Orientul Indepărtat.

PĂDURARUL

de Elena Dragoş

Cinstiţi-l pe bătrînul pădurar,
Cînd trece el, potecile tresar...
A fost, cîndva, un băietan ca voi,
Cu pantalonii scurţi, cu păr vîlvoi.
Cînd de la şcoală se-ntorcea acas',
Işi potrivea-n pădure un popas.
Aici îl aşteptau prieteni dragi:
Izvorul, calea şi bătrînii fagi,
Ciupercile ascunse în umbrar,
Ca nişte ţînci cu pălării prea mari.
Stia-n pădure orice ascunziş
Si-anume pentru el, în luminiş,
Zburdau cerbi mari cu gleznele subţiri,
Cu stele luminoase în priviri.
Odată, din înalturi, s-a desprins
Un fulger, şi pădurea s-a aprins.
Precum o vulpe, focu-şi strecura
Hoţeşte trupul lui. Se gudura
Şi învclea piciorul brazilor,
Apoi se arunca asupra lor.
Băiatul tocmai se-ntorcea spre sat,
Zărind pîrjolul, n-a mai aşteptat.
Inainta prin volbura de foc
Se prăbuşea, se ridica pe loc,
Era însufleţit de-un singur gînd;
Voia s-ajungă-n sat cît mai curînd.
De nu fugea să spună de pîrjol,
Ar fi rămas pămîntul sterp şi gol,
S-ar fi aprins — făclii — frumoşii fagi,
Ar fi murit umbrarele cu fragi.
Cinstiţi-l pe bătrînul pădurar!
Cînd trece el, potecile tresar,
El pretutindeni are prieteni dragi,
Ii dau bineţe cei mai vîrstnici fagi,
Işi scot-naintea-i clopurile mari
Ciupercile ascunse în umbrar.
Cunoaşte fiecare ascunziş,
Şi-anume pentru el, în luminiş,
Vin cerbii mari cu gleznele subţiri,
Cu stele luminoase în priviri.

Decada literaturii şi artei ucrainene

In cadrul Decadei literaturii şi artei ucrainene, s-au sărbătorit la noi în zilele acestea 100 de ani de la naşterea marelui scriitor ucrainean Ivan Iakovlevici Franko. Scriitorul a lăsat o mare moştenire literară. Multe din lucrările sale au fost create pentru copii. Publicăm mai jos fragmente din amintirile scrise de fiul scriitorului.

IVAN FRANKO — PRIETENUL COPIILOR

In povestirile sale, Ivan Franko îşi amintea de multe ori de întîmplări din copilărie. Nouă, fiilor săi, de asemenea ne povestea deseori despre timpurile cînd a fost mic.

Toată viaţa tata a nutrit o dragoste fierbinte pentru copiii oamenilor săraci.

Lui îi plăcea să călătorească mult. Mergea prin oraşe şi sate şi nu o dată s-a întors acasă cu copii ai ţăranilor săraci. De multe ori îi ţinea în casa noastră luni întregi şi apoi căuta să-i dea la o meserie.

In casa noastră era totdeauna multă lume. Se discuta despre cultură, literatură şi probleme redacţionale. In casa noastră trăiau nu numai copii de ţărani, dar şi oameni vîrstnici din Rusia. Mai tîrziu, am aflat că mulţi dintre ei erau ilegalişti care fuseseră nevoiţi să fugă în Galiţia pentru a scăpa de urmărirea ţaristă. Mult timp a trăit, de exemplu, la noi Tregubov — nepotul mamei. In timpul progromurilor din Kiev, organizate de Sutele Negre, el s-a ridicat împotriva pogromiştilor, a fost rănit şi s-a ascuns în Lvov.

Intr-o dimineaţă călduroasă de primăvară, eu, fratele mai mare, Andrei, şi cu tata mergeam, fără să ne grăbim, prin oraş. Mai tîrziu, am aflat că asta se întîmpla în ziua de 1 Mai. Pe străzi, treceau cîntînd coloane de oameni îmbrăcaţi de sărbătoare, cu funde roşii pe piept şi steaguri roşii.

L-am întrebat pe tata cine sînt aceşti oameni şi de ce poartă steaguri roşii. Tata mi-a răspuns că sîntem încă mici şi nu vom înţelege. Dar ochii săi erau îndreptaţi spre mulţime şi parcă ardeau. Tot aşa, îl vedeam pe tata şi în timpul discuţiilor cu tovarăşii săi, cînd vorbeau despre viaţa grea a ţăranilor şi muncitorilor.

Deodată, au apărut poliţiştii. Demonstranţii şi-au strîns rîndurile şi au început să cînte şi mai tare. Atunci am zărit călăreţi şi săbii sclipind în soare.. Mai tîrziu, acasă, tata povestea plin de revoltă despre felul cum a fost înăbuşită în sînge demonstraţia poporului.

Tatălui meu îi plăceau foarte mult copiii. El ne învăţa şi pe noi să muncim, arătîndu-ne importanţa cunoştinţelor în viaţa omului.

— De la cei ignoranţi şi trîndavi, oamenii au prea puţin folos, — ne spunea el deseori, — iar cel care nu este în stare să-şi îndeplinească obligaţiile faţă de oameni nu poate cere pentru el nici un drept.

El stima şi încuraja atitudinea conştiincioasă faţă de orice muncă, chiar şi faţă de cea care părea, la prima vedere de mică importanţă. Tata nu putea suferi oamenii care nu se ţineau de cuvînt, care nu erau punctuali.

In timpul cît noi ne făceam lecţiile şi ne jucam, tata scria, scria mereu.

— Tăticule, citeşte-ne ceva din ce-ai scris — îl rugam noi. Tata zîmbea ridica din umeri şi ne spunea:

— Tot ce am scris e pentru oameni mari.

Iar mama îi zicea atunci:

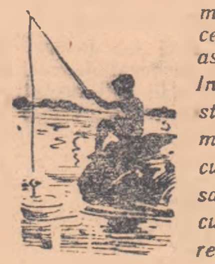
— Ar trebui să scrii şi pentru copii o poveste.

Şi poate că de aceea a scris multe poveşti, poeme şi povestiri minunate pentru copii.

Taras FRANKO
(Kiev)

Veşti de la cititori

Cei nouă pescari

GRUPUL nostru format din 9 pescari „încercaţi", a avut în vara asta o activitate rodnică. In fiecare zi, la ora stabilită, ne duceam la marginea satului, la lacul provenit din revărsarea Ialomiţei, şi pescuiam. Alecu Florică era responsabil cu procurarea rîmelor. Vasilescu Petre îngrijea undiţele, iar Călinescu Florică trebuia să strîngă peştii. Şi aşa, fiecare avea o muncă de răspundere. Am uitat să vă spun însă că la început noi pescuiam pe ascuns, în secret, apoi secretul a fost descoperit şi îndrăgit de toţi cei din tabără. Indată ce se va începe noul an şcolar, ne-am propus să organizăm un cerc al tinerilor piscicultori. Membrii acestui cerc se vor îngriji ca la colţul viu al şcolii să ia fiinţă o adevărată crescătorie de peşti de diferite specii.

Responsabilul echipei de pescuit
Iulian IONESCU
Şcoala de 7 ani — Manasia
raionul Urziceni

La altă şcoală

Peste cîteva zile, mă voi despărţi de şcoala din satul nostru, de colegii şi de tovarăşii învăţători. Am terminat clasa a IV-a şi acum mă duc la altă şcoală, în clasa a V-a. Imi vine greu să mă despart de colege, dar sînt bucuroasă că părinţii mă dau mai departe la şcoală, să învăţ lucruri noi şi frumoase.

Cred că şi în noua şcoală îmi voi găsi prietene bune, cu care să învăţ şi să mă joc în timpul liber.

Niculina TOPOR
cl. a V-a, satul Şerboteşti
raionul Vaslui

Sînt bucuroasă

Vacanţa din vara asta n-a fost aşa de veselă pentru mine ca în anii trecuţi. Cele mai multe zile le-am petrecut învăţînd. Dar am avut o bucurie mare: am reuşit să trec cu succes examenul de admitere în clasa a VIII-a. Drept să vă spun, de cîte ori răspundeam, simţeam cum mi se face inima mică cît un purice, dar am reuşit să-mi stăpînesc emoţia şi să răspund bine.

Sînt bucuroasă că mi s-a îndeplinit dorinţa mea cea mai fierbinte, aceea de a intra în şcoala medie.

Antoaneta VALERIAN
Şcoala medie mixtă nr. 26
Bucureşti

Locul acesta era rezervat unui interviu; unui interviu cam ciudat, — ce-i drept, — în care trebuiau să vorbească o bancă, adînc scrijelită de cuţitul unui şcolar, nişte scule de tîmplărie şi lăcătuşerie pe care muncitorii uzinei „Chivu Stoica" le-au pregătit pentru atelierul Şcolii nr. 70 din Capitală şi, în sfîrşit, un capăt de ţigară aruncat, cu gestul celui mai pasionat fumător, de un băietan cu tot atîţia ani cîte degete la două mîini. Toate aceste obiecte fără grai aveau să vorbească în interviul nostru, dacă autorul acestor rînduri n-ar fi fost oprit în faţa unui cinematograf de un puştan nespălat şi cu şireturile la pantofi destăcute.

— Nene, începu el pe un ton înadins plîngăreţ, dă-mi şi mie 25 de bani să-mi cumpăr un bilet la film!

Mi-am închipuit că — cine ştie! — poate băiatul a pierdut mărunţişul şi acum nu-i ajunge de film. Am băgat mîna în buzunar şi i-am întins piesa cerută. Dar, spre mirarea mea, în loc ca băiatul să se îndrepte spre casa de bilete, o luă în partea cealaltă a intrării, oprindu-se în faţa unui alt tovarăş:

— Nene, dă-mi şi mie 25 de bani, să-mi iau un bilet la film!

Şi o altă piesă zornăi în buzunarul său. Apoi băiatul se postă chiar lîngă uşă, întinse mîna şi cu aceeaşi voce plîngăreaţă se adresă tuturor:

— Nene, dă-mi şi mie 25 de bani să-mi iau un bilet!

Curînd, lumea din faţa cinematografului se mistui în sală. Băiatul băgă mîna în buzunar şi-l făcu să sune.

M-am luat după el. Lîngă un gard de scînduri, trîntiţi în praf, îl aşteptau vreo trei-patru băietani de-o vîrstă cu el.

— Am crezut că nu mai vii! — îl întîmpinară ei. Spune, ai gologani?

— Mai întrebaţi? Sigur că am! Dar acum vă las pe voi lefteri.

Şi zicînd aceasta, băieţii îşi ocupară îndată locurile la „rişca pe lovite".

— Cine-s băieţii ăştia? m-am adresat eu unui băieţel care stătea ceva mai departe şi privea nepăsător jocul celorlalţi.

— Nu-i cunosc. Numai pe băiatul ăsta îl cunosc — şi arătă spre cunoştinţa mea din faţa cinematografului. Stă la noi pe stradă. Toată ziua joacă rişca. Fură bani de la maică-sa ca să joace. Cînd pierde, se duce şi cerşeşte.

„Fură bani de la maică-sa. Cerşeşte!" Cuvintele acestea făcură să-mi vină în minte o întîmplare pe care am auzit-o într-o tabără pionierească de la Curtea de Argeş.

Se apropia ziua cînd băieţii din seria respectivă aveau să plece spre casă.

Nică Tătaru, un băiat dintr-un tîrg moldovenesc, nu-şi făcea încă bagajele. Ba vreo cîteva dimineţi dispăru din tabără. Treaba asta alarmă şi pe copii, dar şi conducerea taberei. Intr-o seară instructorul de pionieri îl chemă în camera directorului.

— Spune, Nică, pe unde ai umblat tu zilele astea?

Dar Nică tăcea.

— Nu ştii că în tabără există anumite reguli, pe care trebuie să le respecte deopotrivă toţi copiii?

Nică se hotărî în sfîrşit să vorbească. Povesti că el îşi iubeşte nespus de mult mama şi ştia că-i va face o mare plăcere dacă-i va duce un dar. A văzut el într-o vitrină din oraş o foarte frumoasă ramă pentru fotografii. Nu-i ajungeau însă banii ca s-o cumpere. Să ceară de la altul? Nu, asta n-are s-o facă niciodată Nică. De aceea s-a dus la fabrica de marmeladă din apropiere şi a lucrat la împachetare. Era o treabă uşoară: bătea doar cîteva cuie în capacele lăzilor. Acum rama cea frumoasă se afla în geamantanul său.

— De ce nu ne-ai spus nouă? Noi te-am fi ajutat. Tu ai venit aici să te odihneşti.

— Să mă ajutaţi? răspunse Nică. Nu sînt nici olog, nici orb şi nici de muncă nu mi-e silă.

...„Rişca pe lovite" a ajuns din nou la un punct critic: băiatul pe care l-am urmărit a rămas iarăşi fără un ban. A pornit-o iar, probabil să cerşească din nou în faţa cinematografului.

— E un om de nimic! mărturiseşte băieţelul de lîngă mine.

Şi gîndindu-mă încă la întîmplarea de la Curtea de Argeş, murmurai şi eu: Da, e un om de nimic! Să nu dai nici 25 de bani pe el!

Al. MIHU

Vă recomandăm filmul indian

Micul lustragiu

Talentatul şi cunoscutul cinematografist indian Raj Kapur apare din nou pe ecranele noastre, de astă dată nu ca actor ci ca producător. Deşi nu are încă împliniţi nici 30 de ani, Raj Kapur s-a dovedit a fi un mare actor dublat de un minunat regizor. Aceste însuşiri îi sînt cu atît mai de valoare cu cît Raj Kapur se dovedeşte om înzestrat cu simţiri adînci, plin de dragoste pentru poporul său. „Micul lustragiu", filmul pe care vi-l recomandăm azi, e un grăitor exemplu în această privinţă. Infăţişînd dureroasele peripeţii prin care trec doi copii orfani — Bhola şi Bhelu —, acest film aruncă o necruţătoare rază de lumină asupra traiului întunecat, mizer pe care-l duc oamenii săraci în societatea capitalistă.

Mașinile

Ion Agîrbiceanu

Pe strada Andrei Mureșanu din Cluj, într-o casă bătrînească, trăiește cunoscutul scriitor, academicianul Ion Agîrbiceanu. Autor al multor scrieri valoroase din care amintim „De la țară" (1906), „Arhanghelii" (1914), al răspînditelor povestiri „Fefeleaga", „Luminița", „Comoara" etc. etc., este azi în vîrstă de 74 de ani.

Multe din operele sale au fost scrise pentru copii Povestirea (inedită) din această pagină face parte din ciclul „Amintiri" la care Ion Agîrbiceanu mai lucrează încă.

★

Pocnete dese de bici. Strigăte

— Ghii caii, mă!

— Ghii Bator!

— Ghii Murgu!

— Ghii caii, mă!

Ce să fie? Ațipisem după masă în răcoarea camerei, în scaunul cu spătează. Era pe la mijlocul lui august și afară, în seninul strălucitor, soarele dogorea. Trăsesem perdeluțele albe la cele trei ferestre și în semi-întunericul din odaie de la o vreme nu mai zbura nici o muscă. Nu se auzea decît cadența pendulei ceasornicului vechi, în ritmul ei metalic, uniform, care mă adormise.

— Ghii caii tuspatru, mă!

Și iar pocnete de bici, pocnete scurte și subțiri ca de biciuște de copii.

Larma nu venea din drum, ci din curte. Mă ridic din jilțul de lemn, trag perdeluța de la fereastra ce răspundea în ogradă și privesc.

— Aha! — mi-am zis, simțind cum îmi pornește ceva cald de la inimă. — Nepotul lui Ilarie s-a apucat de îmblătit!

În curte se învîrtea mașina! Un bostan mare, rotund, auriu, era fixat, printr-un părușțean ce-l străpungea, în pămînt. În pîntecele lui, de două laturi opuse, era împlîntată cîte o rudă — o bîtă mai lungă — și de ele erau legate hamuri de cînepă, iar în hamuri cali — doi copii din vecini. Înapoia unui cal era Ioniță, nepotul lui Ilarie, iar a celuilalt, alt copil din vecini, amîndoi cu biciul în mînă.

— Ghii caii, mă!

— Ghii caii tuspatru, mă!

Și o ploaie de pocnete.

Caii erau numai doi, dar ei strigau la patru, așa cum făcea mașinistul Andrei cînd lăsa pe-o clipă pe un țigan să bage snopii în mașină și el venea să inspecteze cum trag caii: să tragă toți pe-o formă, lin, să nu smîncească. Înaintea batozei el simțea din răbufnirile „ghibolului" — a cilindrului plin de colți de spice strălucitori — cînd trag caii întins și lin, și cînd nu.

Se vede că Ioniță s-a grăbit să pornească mașina și n-a avut răbdare să mai afle doi cai prin vecini, așa că a început munca numai cu doi.

Am privit o vreme la cei patru copii, — doi pogănici și doi cai, — și vedeam că nu glumeau, nu se jucau! Căluții cu căpușoarele bălane în piept măcinau repede din piciorușe Fețele lor erau încruntate. Din cînd în cînd sforăiau pe nas; uneori se oprea un cal, zvîrlea cu piciorul și pornea iar la pocnetul pogănicului de la spatele lui. Celălalt se oprea și el, necheza, scutura capul și mergea iar după ce stăpînul lui îl atingea cu pleasna subțire peste picioarele goale

— Hi caii, mă!

— Ghii caii tuspatru, mă!

Și altă ploaie de pocnete.

Pogănicii strigau mereu la cai și se învîrteau cu toții în același cerc. Bostanul cel mare auriu se rotea încet, făcîndu-și un culcuș luciu în pămîntul umed încă după ploaia de ieri.

M-am întors la scaunul meu, simțind zîmbetul ce mi-a rămas pe față...

Adică pentru asta a tot ales Ioniță din grămada de bostani de sub șopru, cît a ținut ziua de ieri; a tot cioplit la bețe lungi și a împletit sforicele de cînepă pentru hamuri. Bici își făcuse mai de mult, îndată ce s-a copt cînepa și se putea desface de pe firele uscate. Biciuști aveau acum toți copiii de pe uliță, din cînepă nouă, și de cîteva zile ulița era plină de pocnetele lor.

Ioniță se ruga de moșul său să-i cumpere un corbăcel de piele, cu ciucur roșu la cheutori, pentru ziua cînd va veni mașina de îmblătit la ei. Așa aveau și pogănicii de la mașina cu cai. Biciul e pentru vițele albe, la cai trebuie „corbaci", spunea Ioniță, ținîndu-se de mîneca lui Ilarie.

— Pînă vine mașina mai este vreme, măi Ioniță, doar nici n-am secerat încă, îi zise Ilarie.

Am voit să-i cumpăr eu unul, dar la prăvălia din sat nu erau și am lăsat negustorului să aducă unul din oraș cînd se va mai duce după marfă.

Încercai să mai ațipesc în scaunul meu, dar somnul nu se mai apropia de mine. Afară pogănicii strigau mereu la cai și pocneau din bici. Din cînd în cînd caii nechezau scurt și argintiu.

În loc de somn mă învăluiră amintirile din copilărie, cînd eram eu în locul lui Ioniță, cînd pogănici, cînd cal, la mașina întruchipată dintr-un bostan!

Hei! nu era așa de ușor să alegi bostanul cel mai bun pentru mașină! În zadar ai fi ales pe cel mai mare, dacă era verde nu ținea mult. Părușteanul i-l puteai bate destul de ușor prin inimă, să-l legi de pămînt; de asemenea și cele două ruzi, dar se crăpa cu ușurință îndată ce caii smînceau ori nu trăgeau egal. Adeseori se crăpa în două chiar cînd îi băteai osia. Dacă alegeai unul mai mic, dar bine copt, trebuia să faci găurile cu briceagul, ruzile ascuțite la capăt nu intrau de-a dreptul și adeseori crăpa așa că după trei-patru învîrtituri se desfăcea toată mașina. Mai erau apoi părerile deosebite, între mine și Ilarie, care bostan ar fi mai bun și pe care copii din vecini să ni-l alegem drept cai la mașină.

Mi-aduc aminte că pînă încă nu începusem să facem cu Ilarie mașini în curte la noi, mă uitam cu mare plăcere și lăcomie în curțile vecine unde erau copii mai mărișori și aveau mașini de bostan, și într-un rînd m-am căznit multă vreme să duc din grămada de sub șoprul nostru bostanul cel mai mare în casă. Prin curte l-am durigat cu destulă ușurință, dar pe treptele pridvorului nu l-am mai putut ridica. De necaz începui să plîng lîngă dovleacul auriu și-mi era tare ciudă pe el.

Bunica venea din grădină, unde tăiase mohor pentru vițel, și se opri lîngă mine.

— Ce-i cu bostanul ăsta, măi Vasilică? se miră ea.

— Nu-l pot ridica peste trepte, bunică, să-l duc în casă, răspunsei oprindu-mă din plîns

— Și pentru ce vrei să-l duci în casă? De ce l-ai scos dintre ceilalți de sub șopron?

— Să nu-l taie la porci bădița.

— Ba să-l taie că de-aceea am adus bostanii din cucuruz.

— Să nu-l taie bunico! strigai eu și începui din nou să plîng.

— Da' nu-i de cel bun de mîncare, măi Vasilică. Nu vezi tu că nu-i bostan de țară, dovleac, ci de cel porcesc? Cum vrei să-l coacem?

— Nu vreau să-l coc, bunică!

— Dar ce-ai vrea cu el?

— Să-mi fac o mașină!

— Ei, asta-i acum! Nu ești mai mare ca el, și-ți și trebuie mașină. Vei avea tu vreme de mașini! Durigă-l îndărăpt la grămadă și vino în casă să mîncăm de-amiazi.

Mă lăsă cu bostanul jos lîngă trepte și intră în casă.

Începui să mă opintesc iar să ridic bostanul peste trepte și nu-l putui urni. Nu voiam să-l duc la grămadă și mă pornii iar pe plîns.

— Ce-i, măi Vasilică, de ce plîngi? Uite-te ce bostan mare și frumos cît o rotiță de plug!

Printre lacrimi văzui pe bădița Culița.

— Să nu-l tai, bădiță, la porci! suspinai eu.

— Cum să-l tai, măi Vasilică? Așa bostan e păcat să nu faci o mașină din el!

Tot m-am luminat! Înălțai capul:

— Îmi faci dumneata una?

— Haida să mîncăm întîi de amiazi, apoi îți fac.

Mă luă de mînă și intrarăm în casă.

— Ai dus bostanul la grămadă? mă întrebă bunica îndată ce intrai în casă.

— Ce să-l mai ducă! Avem noi o treabă cu el cît ce mîncăm.

Bunica se uită la Culița care zîmbea, clătină din cap și zise:

— Nici tu n-ai mai multă minte ca el!

Am mîncat iepurește: mă opream cu lingura în mînă uitîndu-mă la Culița, nu cumva el să isprăvească și să plece fără mine. Dar mi se păru că el mănîncă în ziua aceea mai mult ca oricînd.

După ce se ridică de la masă, bădița ieși cu mine de mînă, luă bostanul subsuoară și-l puse în mijlocul curții. Merse apoi la grămada de lemne, ciopli un părușțean și două bîte lungi din nuele drepte, bătu părușteanul prin bostan și cele două bîte de două părți în găurele scobite de el cu briceagul.

— Unde-s hamurile și biciul, măi Vasilică?

Nu aveam și pusei iar buza pe plîns.

— Nu-i nimic. Acum îți dau eu biciul meu și am eu o sfoară să facem două hamuri.

Se mistui îndată în grajd și veni cu biciul și cu o sfoară. Legă ața de cele două ruzi și-mi dădu biciul — un bici lung de curele împletit înșerpește. El luă după cap hamul de la o rudă și începu să meargă. Eu, cu biciul ținînd de ruda la care era înhămat.

— Mînă, măi Vasilică, ce taci ca mutul!

Îmi adusei aminte cum strigau alți copii mai mari care aveau mașină și începui:

— Hii, caii măi! Hii caii tuspatru, măi!

Din bici nu puteam pocni: era prea lung și prea greu.

Ne învîrtirăm cu bădița de cîteva ori, cînd auzii pe bunica din pridvor:

— Nu-i cal, ci-i măgar, măi Vasilică! Doamne, măi Culițe, cînd îți va veni și ție mintea la cap?

Bădița se opri și începu să rîdă cu hohote.

— Iaca, am pornit mașina măi Vasilică! Da' nu se poate mașină cu un cal! Caută-l pe Ilarie și încă doi copii, să fiți doi cai și doi pogănici. Dă-i mai bine să fie patru cai; așa-i la mașină, știi tu bine.

M-a lăsat lîngă mașină și și-a văzut de lucrul lui.

Dar nu mă îndurai să merg după Ilarie, nici după alți copii, ci pînă către ojină m-am tot învîrtit singur cu mașina.

Atunci m-am trezit cu Ilarie și cu alți copii din vecini care veniră să vadă mașina.

Și îndată se porni o alergare și o forfoteală ca aceea! Unii aduceau cînepă, alții împleteau sfori pentru hamuri, alții biciuște. Și în mai puțin de-un ceas aveam de toate: patru hamuri legate de cele două ruzi, vro cinci biciuște cu codăriște nouă. Pogănici a rămas să fim întîi eu cu Ilarie, dar mai greu a fost să se aleagă cei patru cai: toți ar fi voit să intre în hamuri. Erau vro zece-doisprezece, toți mai mari decît mine. Au fost și niște trînte între ei, cei mai tari au rămas cai, ceilalți privitori, și mașina porni

— Hii caii măi, hii caii tuspatru, mă!

Nu puteam pocni bine ca Ilarie, am schimbat biciul de mai multe ori, chiar și eu al lui Ilarie, dar tot nu puteam să-l ajung în măiestria cu care pocnea

Pe vremea aceea aveam în grădină chiar lîngă gard un măr cu mere dulci, măruntele, care erau coapte prin august. Copiii care se săturară de privit și care văzură că nu ne mai oprim să intre ei în ham și să fie pogănici, se treziră de la o vreme prin mărul cel văratic.

Bunica avea de lucru prin casă: lipea pe jos cu pămînt galben și presăra cu nisip. Casa cea bătrînă nu era podită cu scînduri. Se pare că se făcu a nu auzi larma din curte, dar către seară, cînd ieși să mai ducă nisip din pridvor, văzu mărul împănat cu cămășuțe albe.

— Vai, arză-vă focul, cu mașina voastră cu tot! Da' tu nu vezi, măi Vasilică, cum culeg mere tîlharii ăștia?

Ieși în curte, căută o zburătură, dar pînă să arunce cu ea nu mai avu în cine: copiii se făcură nevăzuți prin grădină și sărind garduri ajunseră la ei acasă.

Noi am oprit mașina pînă s-a potolit bunica din sudalmă, apoi am intrat eu cu Ilarie în hamuri, și doi dintre cai s-au făcut pogănici în locul nostru..

Și am îmblătit pînă s-a înserat de tot, umplînd curtea cu nechezat de cai, cu pocnete de bici și cu: „Hii caii tuspatru, mă".

Am fi uitat și de cină, dacă n-ar fi ieșit bunica în mînă cu o joardă să-i zburătăcească pe cei străini:

— Să nu vă mai prind în curte, că vă rup picioarele!

Nu i-a mai prins pînă în dimineața următoare!

Cine mai putea opri mașina, dacă s-a pornit odată, pînă nu isprăvea de îmblătit?

Așa va fi crezut și bunica, pentru că a doua zi se părea că și-a uitat amenințarea din seara trecută...

Atunci eram eu și Ilarie cu tovarășii noștri, acum era Ioniță, nepotul, cu tovarășii lui, dar mașinile din bostani umblă și acum în tot mai multe curți, pe măsură ce-și aduc oamenii de la cîmp.

— Ghii caii, mă!

— Ghii caii tuspatru, mă!

Somnul îmi fugise departe și nu-mi părea rău.

M-am ridicat din jilț, m-am așezat pe laviță lîngă fereastra ce răspundea în curte și mă uitam la minunea copiilor.

De ce puțin lucru are nevoie copilăria pentru a se cufunda în fericire! Sau poate că fericirea e în însuși sufletul ei nevinovat și așteaptă numai prilejul cel mai neînsemnat pentru a izbucni, ca un imn inconștient al vieții, al bucuriei de a trăi?..

Redacția și administrația: București, Piața Scînteii, tel. 7.61.00, 7.60.10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POȘTALE și SECȚIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114. Tiparul Intr. Poligrafică Nr. 2, str. Brezoianu Nr. 23—25.